

arnes
povezujemo znanje

MREŽA ZNANJA

Ljubljana, 3.–5. december 2024

Varovalni dejavniki medvrstniškega nasilja

Igor Peras
Pedagoški inštitut

Medvrstniško nasilje (MVN)

Medvrstniško nasilje nastopi, ko je učenec podvržen namernim negativnim dejanjem enega ali več drugih učencev, ki se ponavljajo v času, med nasilnežem in žrtvijo pa je ob tem prisotno neravnovesje v porazdelitvi moči (Olweus 2012).

Pojmuje se kot širok spekter vedenj, ki zajema tako izvajanje nasilja kot doživljanje nasilja ali viktimizacijo med učenci (Košir, 2013; Košir idr., 2020).

- kontinuum.

MVN se dogaja v socialnem kontekstu vrstniške skupine, ki lahko:

- Nasilje potencira (npr. odobravanje)
- Nasilje zaustavi (npr. neodobravanje)
- ...

Pri čemer ne sme slediti zaključek, da je odgovornost za zaustavljanje nasilja na vrstniški skupini – pomembno je poročati in sodelovati z odraslimi.

LDN Bullying: *Varovalni dejavniki medvrstniškega nasilja - Slovenija v kontekstu izbranih evropskih držav*

Raziskava na Pedagoškem inštitutu v okviru LDN (MVI pogodba: C3350-23-431001).

Kontekst evropskih držav se nanaša na primerjavo dejavnikov MVN v Sloveniji z dejavniki v državah, kjer učenci_ke poročajo o manj MVN.

Dve fazi:

- Sistematični pregled literature za namen identificiranja dejavnikov.
- Preverjanje dejavnikov v mednarodnih bazah (IEA, OECD).

LDN Bullying: Varovalni dejavniki medvrstniškega nasilja: Slovenija v kontekstu izbranih evropskih držav

Priporočilo 1 – Krepitev občutka pripadnosti šoli kot način preventive in soočanja z medvrstniškim nasiljem

Priporočilo 2 - Spodbujanje socialno-čustvenih kompetenc kot način preventive in soočanja z medvrstniškim nasiljem

Priporočilo 3 - Razvijanje socialnih-čustvenih kompetenc učiteljev kot način zviševanja zaznane podpore učencem

Priporočilo 4 - Spodbujanje učencev k razvoju kakovostnih odnosov z drugimi učenci kot način preventive medvrstniškega nasilja

Priporočilo 5 - Spodbujanje razvoja kakovostnih odnosov učencev in učiteljev kot način preventive medvrstniškega nasilja

ZAKLJUČEK

Ker se ta pojav največkrat izraža znotraj dinamike vrstniških skupin, so odnosi (npr. med učenci, med učitelji in učenci) v ospredju prizadevanj za uspešno preprečevanje in odzivanje. Prav pomen odnosov se odraža v priporočilih, ki poudarjajo pomen vzpostavljanja vključujočih, varnih in podpornih šolskih okolij.

Varovalni dejavniki medvrstniškega nasilja

KAKOVOST
V VZGOJI IN
IZOBRAŽEVANJU

Medvrstniško nasilje od vseh vključenih deležnikov (učencev, učiteljev, staršev, svetovalnih delavcev) zahteva **sočutnost** in **pristnost**. Je pojav, ki se najpogosteje odraža v dinamiki vrstniške skupine, zato je za uspešno odzivanje in preprečevanje potrebno v **ospredje postavljati odnose** (npr. med učenci, med učenci in učitelji). Pomembno je, da vsi deležniki na področju šolstva delujemo aktivno v smeri preventive in zmanjševanja medvrstniškega nasilja.

